

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref	Vår ref	Dato
	21/810-	31.03.2023

Kraft fra land til Yggdrasil (tidligere NOA og Krafla)

1. Bakgrunn

På vegne av Aker BP ASA, Equinor ASA og LOTOS Exploration & Production Norge AS, søkte Aker BP ASA den 5. november 2021 om konsesjon etter energiloven § 3-1 og havenergilova § 3-2 for å bygge og drive en ny ca. 261 km lang kraftledning mellom Samnanger transformatorstasjon og Yggdrasil-feltet (tidligere NOA og Krafla) i Nordsjøen, ny transformatorstasjon i Børdalen i Samnanger kommune og nytt kompenseringsanlegg ved Årskog i Fitjar kommune. Tiltakshaver sendte tilleggsøknad 2. juni 2022 om arealutvidelse av Samnanger transformatorstasjon på vegne av Statnett SF, og om endret utforming av Børdalen transformatorstasjon.

Anleggene innenfor grunnlinjen krever konsesjon etter energiloven, mens anleggene utenfor krever konsesjon etter havenergilova. I saker om kraft fra land til petroleumsinstallasjoner har Olje- og energidepartementet (OED) etter fast praksis bedt Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) om å sende departementet en innstilling i stedet for å fatte vedtak.

NVE har mottatt 35 høringsuttalelser til søknaden og 4 høringsuttalelser til tilleggsøknaden. Høringsuttalelsene, med tiltakshavers merknader, er referert i NVEs Bakgrunn for innstilling pkt. 2.3 og pkt. 2.5. Flere høringsparter, inkludert Bjørnafjorden og Samnanger kommuner og Vestland fylkeskommune, er kritiske til elektrifisering av petroleumsfeltene og hvordan dette vil påvirke strømprisene og kraftforsyningen i regionen. Flere av miljøorganisasjonene peker på at kraft fra land legger press på naturen og at klimagevinsten er begrenset, eller negativ. Fitjar kommune er positiv til tiltaket.

Postadresse	Kontoradresse	Telefon*	Avdeling	Saksbehandler
Postboks 8148 Dep	Akersgata 59	22 24 90 90	Energi- og	Per Harald
0033 Oslo		Org.nr.	vannressursavdelingen	Sønstelid
postmottak@oed.dep.no	oed.dep.no	977 161 630		22 24 62 69

Statnett har uttalt til meldingen om prosjektet at Samnanger anses som et samfunnsmessig rasjonelt tilknytningspunkt og at det er ledig kapasitet i nettet til det omsøkte forbruket.

Statens Vegvesen (SVV) har fremmet innsigelse til sjøkabeltraseen i Bjørnafjorden, da de mener traseen vil være i vesentlig konflikt med nasjonale interesser knyttet til gjennomføring av vedtatt kommunedelplan for fergefri E39 Stord-Os med planlagt bro over Bjørnafjorden. NVE har vurdert at sjøkabeltraseen ikke vil være til hinder for etablering av broen over Bjørnafjorden, eller gir så store ulemper at traseen ikke kan aksepteres. Etter NVEs vurdering er det et privatrettslig forhold mellom SVV og tiltakshaverne. NVE har oversendt innsigelsen som underlag for videre saksbehandling i OED.

I innstilling til departementet av 12. oktober 2022 tilrår NVE at det gis tillatelse til en ca. 11 km lang 145 kV kraftledning mellom Børdalen og Ospeviki og en ca. 250 km lang 145 kV sjøkabel til Yggdrasil, ny transformatorstasjon i Børdalen, en ca. 360 meter lang 420 kV jordkabel mellom Samnanger transformatorstasjon og nye Børdalen transformatorstasjon, arealutvidelse av Samnanger transformatorstasjon og et kompenseringssystem i Fitjar. I e-post til departementet av 22. november 2022 presiserer NVE at tilrådommen også gjelder tilknytning av driftsstrøm for Børdalen og Årskog stasjoner til nærliggende distribusjonsnett med henholdsvis 200 og 80 meter lang 22 kV jordkabel.

NVE har vurdert hvilke av de omsøkte løsningene for kraft fra land som er mest rasjonelt, på grunnlag av at alt planlagt forbruk har rett på tilknytning til nettet, jf. tilknytningsplikten i energiloven § 3-4. NVE legger for øvrig til grunn Statnetts vurdering om at Samnanger transmisjonsnettstasjon er et sterkt punkt i nettet, og at det er driftsmessig forsvarlig å tilknytte økt forbruk her. Forbruket fra tiltaket inngår som ventet forbruksvekst i regionen, og inngår i datagrunnlaget i NVEs Langsiktig kraftmarkedsanalyse fra 2021. NVE legger for øvrig til grunn at anleggene det gis tillatelse til betales av tiltakshaverne, og ikke av nettkunder gjennom nettleien.

OED sendte NVEs innstilling på høring 31. oktober 2022. Departementet har mottatt innspill fra Forum for natur og friluftsliv Hordaland, sammen med Bergen og Hordaland Turlag, Birdlife Norge avd. Hordaland, Naturvernforbundet Hordaland og Norges Jeger- og Fiskerforbund Hordaland (heretter FNF Hordaland), og Bergen og Hordaland Turlag sammen med Samnanger Turlag (heretter BHT), Statsforvaltaren i Vestland, Statnett SF, BKK AS, Statens Vegvesen, Advokat Børje L. Hoff på vegne av grunneiere, Fitjar kommune, Samnanger kommune og fra advokatfirmaet Harris på vegne av AS Bolaks.

Enkelte av høringspartene påpeker, som i høringsuttalelsen til konsesjonssøknaden, at de er prinsipielt imot elektrifisering av petroleumsfeltene. Når det gjelder de konkrete løsningene som NVE har innstilt på, er FNF Hordaland, BHT og Samnanger kommune imot NVEs tilrådommen om å gi tillatelse til traséalternativ L1C, fremfor det primært omsøkte L1A, på første delstrekning mellom Børdalen transformatorstasjon og Frølandselva. Statsforvalteren i Vestland legger til grunn at det blir stilt krav om avbøtende tiltak slik at den nye kraftledningen ikke skal hindre framtidig hogst av gran i området vest for Børdalen. SVV viser

til innsigelsen, og påpeker at det jobbes med å etablere en krysningsavtale med tiltakshaver med håp om en snarlig avklaring slik at innsigelsen kan trekkes. Advokat Børje L. Hoff uttaler at grunneiere han representerer blir sterkt berørt av arealutvidelsen av Samnanger transformatorstasjon og flyttingen av elveløpet i elva over på grunneiers eiendom. BKK påpeker at det er viktig at trasévalget for det omsøkte tiltaket ikke er til hinder for en ny nødvendig tredje forbindelse fra Samnanger til Kollsnes. AS Bolaks ber om at det settes en rekke ulike vilkår for ekspropriasjonstillatelsen for å ivareta hensynet til selskapets oppdrettsanlegg.

2. Departementets vurdering

2.1 Innledning

Konsesjonsbehandling etter energiloven § 3-1, jf. § 1-2 skal sikre at produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi foregår på en samfunnsmessig rasjonell måte, og at det tas hensyn til allmenne og private interesser som blir berørt. Det samme gjelder for konsesjonsbehandling etter havenergilova § 3-2, jf. § 1-1.

Konsesjonsbehandlingen av energianlegg for kraft fra land til petroleumsfelt må ses i sammenheng med at nettselskapene, etter energiloven § 3-4, har en plikt til å tilknytte nye anlegg for uttak av elektrisk energi. Nettselskapene har rett til å kreve at en forbruker venter med å tilknytte seg nettet til det er *driftsmessig forsvarlig*. Departementet kan i ekstraordinære tilfeller gi unntak fra tilknytnings- og investeringsplikten for forbruk, jf. § 3-4 tredje ledd. Det følger av forarbeidene til tilknytningsplikten (Ot. Prp. 62 (2008-2009)) at «*med ekstraordinære tilfeller mener departementet de tilfellene der tilknytning av forbruk vil være ekstremt krevende for kraftsystemet med hensyn til kostnader og tid eller kraftbalansen regionalt eller nasjonalt*». Det er nettselskapene som må vurdere hvorvidt et omsøkt forbruk vil medføre ekstraordinære virkninger kraftsystemet og eventuelt søke om fritak fra tilknytningsplikten. Når en slik søknad ikke foreligger, vil departementets konsesjonsbehandling av tiltak for uttak av elektrisk energi i hovedsak gå ut på å vurdere hva som er den mest rasjonelle måten å tilknytte forbruket på. Kraftforbruk er i seg selv ikke konsesjonspliktig etter energiloven.

2.2 Alternative systemløsninger

Tiltakshaver har meldt inn tre hovedalternativer med tilknytning i henholdsvis Kollsnes i Øygarden, Børdalen i Samnanger og Gismarvik i Tysvær. BKK Nett AS har til meldingen uttalt at andre tilknytningspunkt enn Kollsnes vil gi en bedre utnyttelse av nettet. Statnett har uttalt at Samnanger er det mest/eneste rasjonelle tilknytningspunktet. Tiltakshaver har på bakgrunn av tilbakemeldingene fra BKK og Statnett kun gått videre med Samnanger-alternativet i konsesjonssøknaden.

NVE har likevel bedt tiltakshaver om å sammenstille prissatte og ikke-prissatte virkninger av de tre innmeldte systemløsningene. NVEs vurderinger av systemløsningene fremgår av side

21-34 i NVEs Bakgrunn for innstilling. NVE er etter en samlet vurdering enig med Statnett og tiltakshaver i at tilknytning til Samnanger er den rasjonelle systemløsningen. Departementet støtter denne vurderingen.

2.3 Virkninger for kraftsystemet

Flere av høringspartene, herunder Samnanger og Bjørnafjorden kommuner, er prinsipielt imot elektrifisering av Yggdrasil, blant annet fordi det kan fortrenge annen ny næringsvirksomhet i regionen. I Statnetts *Konseptvalgutredning Bergen og omland* beskrives flere initiativer for nytt forbruk i regionen, men det er usikkert hvilke planer som vil bli realisert. Prosjektene modenhets og tidsaspektet rundt tilkoblingen er faktorer som kan hensyntas når nettselskapene tildeler nettkapasitet. Nettselskapene er underlagt streng regulering som skal sikre at nettkundene behandles etter objektive og ikke-diskriminerende vilkår. Departementet legger til grunn at nettselskapenes praksis for tildeling av nettkapasitet er basert på slike vilkår.

Effektbehovet til Yggdrasil er i søknaden anslått til 40 MW i 2026, med en gradvis opptrapping til maksimalt 150 MW i 2029, tilsvarende et årlig kraftbehov på 0,9 TWh. NVE har lagt til grunn Statnetts vurdering om at Samnanger er et sterkt punkt i nettet, og at det er driftsmessig forsvarlig å tilknytte det omsøkte forbruket. Tiltak for selve tilknytningsløsningen vil dekket av tiltakshaverne. I tillegg vil det være behov for å utvide Samnanger transformatorstasjon. Kostnadene og fordelingen mellom Statnett og tiltakshaverne for denne utvidelsen er ikke avklart, men regler om anleggsbidrag i masket nett legges til grunn.

I uttalelsen til NVEs innstilling peker Statnett på at NVE ikke ser behov for vilkår for tilknytningen, og at dette eventuelt kan avtales mellom partene. Statnett informerer i den forbindelse om at selskapet har blitt enig med tiltakshaver om at forbruket må være tilknyttet systemvern med belastningsfrakobling, som innebærer frakobling av det avtalte forbruket ved feilhendelser i relevante nettanlegg. Dette gjelder både ved intakt nett og ved driftsstanser. Relevant nett er avgrenset av Sogndal, Sima og Sauda. Forbruket vil være frakoblet til feil er rettet eller til det er forsvarlig med gjeninnkobling. I perioder, særlig ved driftsstanser på eksisterende forbindelser, kan Statnett begrense uttaket til Yggdrasil til et minimum. Etter at nettførsterkningstiltakene Sogndal-Kollsnes og Sauda-Samnanger er på plass, vil vilkåret bli vurdert på nytt. Departementet har ikke innvendinger til dette.

2.4 Areal- og miljømessige virkninger av anleggene på land

Departementet viser til NVEs vurderinger av virkningene av anleggene på land i NVEs Bakgrunn for innstilling på side 31-57 og 67-71. Departementet slutter seg i hovedsak til NVEs vurderinger, men vil på bakgrunn av uttalelsene til departementets høring av NVEs innstilling gå nærmere inn på virkningene av de ulike traséalternativene på første delstrekning mellom den planlagte transformatorstasjonen i Børdalen og Frølandselva, samt arealutvidelsen av Samnanger transformatorstasjon.

Samnanger kommune, FNF Hordaland og BHT uttaler til innstillingen at de er imot NVEs anbefalte traséalternativ L1C på første delstrekning. Samnanger kommune påpeker at traseen vil gi økte naturinngrep, og krever at den nye luftledningen følger eksisterende 300 kV Samnanger-Fana, i tråd med tiltakshavers primært omsøkte alternativ L1A. Alternativt mener Samnanger kommune at det må bygges jordkabel mellom Børdalen og Ospevika.

FNF Hordaland og BHT er også imot alternativ L1C, og viser til Statsforvalterens uttalelse til konsesjonssøknaden om at «...*tiltakshavernes prioriterte alternativ ser ut til å ha minst konflikt med landskap, naturmangfold og friluftsliv, og Statsforvalteren har lite grunnlag til å anbefale andre hovedalternativ..*». Det påpekes for øvrig at konsekvenser for landskap og friluftsverdier av trasé L1C er mangelfullt utredet og at begrunnelsen for NVEs anbefaling av L1C ikke er god nok. BHT påpeker at L1C er planlagt i et naturområde med urørt preg, og at områdene rundt Totlandsfjellet har store landskaps- og opplevelsesverdier.

NVE mener at trasealternativ L1A gir minst virkninger for landskap og friluftsliv (visuelle virkninger) på grunn av samlokaliseringen med eksisterende 300 kV, men størst virkninger for kulturminner og kulturmiljø fordi traseen går gjennom kulturmiljøet Samnangervegen. NVE mener at L1A påvirker mer produktiv skogmark enn alternativene L1B og L1C. Ifølge søknadens konsekvensutredning av naturressurser kan det ikke utelukkes at L1B, og i noen mindre grad L1C, vil påvirke skogsdrift med taubane. Statsforvalteren i Vestland legger til grunn at tiltakshaver blir ansvarlig for å ivareta tilkomsten til skogsdriftarealene som blir avskåret av luftledningen vest for Børdalen transformatorstasjon. NVE forventer at tiltakshaver har dialog med grunneier, og anbefaler at det settes vilkår om at det i MTA-planen, heretter detaljplanen, beskrives hvordan tiltakshaverne vil håndtere en eventuell konflikt med taubanedrift. NVE anbefaler også at det settes vilkår om begrenset rydding av skog på de deler av kraftledningstraseen det lar seg gjøre.

Statnett påpeker i uttalelsen til konsesjonssøknaden at det planlegges for en spenningsoppgradering i regionen og det må sikres at det er plass til videre utvidelser av 420 kV-anlegget i Samnanger, også etter at Noa og Krafla (Yggdrasil) er knyttet til stasjonen. Statnett påpeker at den primære løsningen for tilknytning må være et nytt felt på nordsiden av stasjonen. Dette legger ifølge Statnett, til rette for en endelig løsning for tilknytning av Yggdrasil, samt en trinnvis spenningsoppgradering av transmisjonsnettet i regionen til 420 kV, hvor den nordlige siden av stasjonen er tilrettelagt for dette. Statnett påpeker at 420 kV-anlegget på sikt må utvides med totalt 4-5 nye felt og at utvidelsen må skje både i nordlig og sørlig retning. Statnett påpeker videre at alternativ L1A kommer mest i berøring med Statnetts ledninger og beslaglegger områder som kan bli nødvendige ved justering av eksisterende anlegg. Alternativ L1B vil ifølge Statnett kunne begrense mulighet for utvidelse av Samnanger stasjon i sørlig retning. Statnett foretrekker alternativ L1C, siden det kommer minst i konflikt med eksisterende anlegg.

NVE har lagt vekt på Statnetts uttalelse. I tillegg mener NVE at L1C gir minst virkninger for naturtyper og vegetasjon. NVE mener fordelene ved L1C overgår ulempene i form av noe mer negative konsekvenser for landskap og friluftsliv ved Totlandsfjellet, samt en merkostnad

på 1,7 mill. kroner sammenlignet med L1A. Departementet finner ikke grunnlag for å gå imot NVEs vurderinger.

Advokat Børje L. Hoff uttaler at grunneiere han representerer blir sterkt berørt av arealutvidelsen av Samnanger transformatorstasjon og flyttingen av et elveløp over på deres eiendom. Advokaten viser til Statsforvalterens uttalelser til søknaden og stiller også spørsmål ved om NVE har tatt tilstrekkelig hensyn til *Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag*.

NVE mener det er positivt at tiltakshaver planlegger å legge om bekken Storelva, i stedet for å lukke den, både av hensyn til flomfare og flora og fauna tilknyttet vassdraget. Bekken har ifølge NVE tidligere vært påvirket av menneskelige inngrep i form av lukking/kulvert. Den nå planlagte omleggingen av bekken utgjør ifølge NVE en liten del av inngrepene i området. NVE vurderer derfor at omleggingen av bekken ikke vil medføre ytterligere påvirkninger på verneverdiene i vassdraget. NVE påpeker også at flytting av bekken må avklares etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag, og at det ikke er behov for ytterligere behandling etter vannressursloven.

Departementet mener at NVE i tilstrekkelig grad har vurdert tiltakets virkninger opp mot vassdragsvernet. Ved en eventuell tillatelse til tiltaket (arealutvidelsen) forutsetter NVE at tiltakshaver inngår minnelig avtale med grunneier, siden det ikke er søkt om ekspropriasjonstillatelse. Departementet slutter seg til NVEs vurdering.

2.5 Virkninger av anleggene i sjø

NVE har innstilt på landtak i Ospeviki, og sjøkabel som deretter føres etter traséalternativene S1A+S2+justert S3B+S4+S5A+T2+K4A+K5A+S6+S7, hvor T2 representerer kompenseringsanlegget i Årskog i Fitjar kommune. Disse traséalternativene har ifølge NVE best grunnforhold og høydeforskjeller, kortest trasé, lavest kostnader, lavest konflikt med oppdrettsanlegg og eksisterende kabler/rørledninger og minst inngrep i forbindelse landtak og jordkabel på Årskog. Sjøkabelen er 250 km lang og skal spyles ned eller tildekkes med stein/pukk. NVE mener virkningene av sjøkabelen vil være størst i anleggsfasen, da oppdrettsanlegg og fiskeri kan bli påvirket. NVE legger i sine vurderinger til grunn at tiltakshaver skal ha god dialog med eiere av oppdrettsanlegg, fiskerinæringen, Kystverket, Bergen Sjøfartsmuseum og Miljødirektoratet for å redusere potensielle virkninger for fiskeri, oppdrett, skipstrafikk, kulturminner, miljø og naturmangfold, og at avbøtende tiltak skal beskrives i detaljplan.

Traseen til sjøkabelen passerer et område der AS Bolaks har oppdrettsvirksomhet. Leggingen av kabelen påvirker oppdrettsvirksomheten direkte, og vil etter det opplyste medføre at deler av anlegget må tømmes og flyttes for en periode. Det er derfor viktig at kabelarbeidet planlegges i god dialog med oppdrettsvirksomheten. I brev til departementet av 23. mars 2023 kommer Harris Advokatfirma AS med ytterligere merknader i saken, på vegne AS Bolaks. I brevet gis det blant annet innspill til nye vilkår for en eventuell ekspropriasjonstillatelse med hensyn til AS Bolaks' oppdrettsvirksomhet. Departementet er

enig med Harris i at hensynet til å redusere skader og ulemper for AS Bolaks sin oppdrettsvirksomhet er viktig. I utgangspunktet er detaljene rundt legging av sjøkabelen og midlertidige tiltak for AS Bolaks sin virksomhet, noe som bør avtales partene imellom. Hensynet til oppdrettsvirksomheten er imidlertid såpass sentralt for den videre prosjekteringen at departementet finner at det bør beskrives nærmere i detaljplanen. Departementet finner at dette kan fremgå som et nytt strekpunkt under vilkår 9 om innholdet i detaljplanen:

Hvordan oppdrettsvirksomhet skal ivaretas under legging av kabelen.

Departementet slutter seg for øvrig til NVEs vurderinger av virkningene av anleggene i sjø og anbefalte avbøtende tiltak, slik det fremgår på s. 57-66 og s. 75-77 i NVEs Bakgrunn for innstilling.

SVV har i brev av 26. januar 2022 fremmet innsigelse til sjøkabeltraseen, da de mener den omsøkte traseen i Bjørnafjorden vil være i vesentlig konflikt med nasjonale interesser knyttet til gjennomføring av vedtatt kommunedelplan for fergefri E39 Stord–Os og planlagt bro over Bjørnafjorden. SVV er blant annet opptatt av risikoen for ekstrakostnader dersom broens forankringspunkter kommer i konflikt med sjøkabelen, og at eventuelle brudd på kabelen kan medføre fare for liv og helse. Broen er en spesiell konstruksjon som SVV ikke tidligere har bygget. I tillegg påpeker SVV at det fare for undersjøiske ras i Bjørnafjorden, som medfører ytterligere usikkerhet. SVV mener også at risikoen for broprosjektet ikke er god nok utredet i konsesjonsprosessen.

Ifølge NVE har SVV på innsigelsesmøte gjort det klart at innsigelsen i hovedsak er knyttet til den økonomiske risikoen for broprosjektet. For å trekke innsigelsen vil SVV, ifølge NVE, ha på plass en avtale som sikrer SVV mot økonomisk risiko. NVE understreker at avtaler mellom partene er privatrettslige og ikke en del av NVEs konsesjonsvurderinger. NVE viser til kapittel 3 i NVEs Bakgrunn for innstilling, der NVE vurderer om søknaden og konsekvensutredningene gir tilstrekkelig grunnlag for å kunne vurdere om det bør gis konsesjon til omsøkte trasé. NVE påpeker at det ikke er uvanlig at ulike type infrastruktur befinner seg i samme område. Som tiltakshaverne opplyser, finnes det allerede annen infrastruktur på sjøbunnen, og tiltakshaver forsikrer også om at de har lang erfaring med å inngå kryssingsavtaler og håndtere denne typen samlokalisering i sjø. Etter NVEs vurdering er det rimelig å forvente at begge parter må tilpasse seg og finne felles løsninger for sameksistens, inkludert håndtering av risiko under anleggsarbeid. Det forutsetter ifølge NVE tydelige avtaler og dialog i planlegging og gjennomføring av prosjektene. NVE mener derfor at sjøkabeltraseen ikke vil være til hinder for etablering av broen over Bjørnafjorden, eller gir så store ulemper at traseen ikke kan aksepteres. NVEs innstilling medfører at innsigelsesgrunnlaget ikke er imøtekommet. NVE legger til grunn at innsigelsen fra SVV opprettholdes.

I brev til OED av 22. november 2022 informerer Statens vegvesen om at det pågår samtaler mellom tiltakshaver og SVV for å få på plass en kryssingsavtale, med håp om å få avklart

denne snarlig slik at innsigelsen kan trekkes. Tiltakshaver har bekreftet for OED at slike samtaler pågår.

Departementet finner at innsigelsen fra Statens vegvesen ikke er til hinder for at det gis konsesjon til ledningsanlegget. Det er ikke fremlagt opplysninger som tilsier at etablering av ledningsanlegget vil være til hinder for at den aktuelle brukonstruksjonen senere kan etableres. Innsigelsen fra SVV er basert på at ledningsanlegget kan medføre ulempe og økonomisk risiko for bygging av brua. Departementet oppfatter det videre slik at både SVV og tiltakshaver mener dette er forhold som kan avklares i en avtale. I den forbindelse påpeker departementet også at en konsesjon ikke vil være til hinder for videre forhandlinger om en krysningssavtale mellom SVV og tiltakshavere. Kommunedelplanen for den aktuelle veistrekningen over Bjørnafjorden gir etter departementets vurdering ikke SVV noe ekspropriasjonsrettslig vern mot etablering av ledningsanlegget. For å legge til rette for at dialogen om en avtale kan videreføres også etter at det gis konsesjon finner departementet at dette bør nedfelles som vilkår for tillatelsen. Nytt vilkår 15 skal lyde:

I den videre prosjekteringen av anlegget skal det inngås avtale med Statens Vegvesen om forholdet mellom bygging og drift av kabelen og ny veibru over Bjørnafjorden. I detaljplanen, jf. vilkår 9, skal det beskrives overordnet hva som er avtalt av hensyn til den aktuelle bruforbindelsen. Dersom det ved behandling av detaljplan ikke er inngått avtale med Statens Vegvesen, kan det settes ytterligere vilkår for bygging og drift av kabelanlegget i det aktuelle området omfattet av kommunedelplan for E39 med ny bru over Bjørnafjorden.

2.6 Naturmangfold

Naturmangfoldloven § 8 første ledd krever at vedtak som berører naturmangfoldet, så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand samt effekten av påvirkninger. Kunnskapsgrunnlaget i disse sakene bygger på søknadenes beskrivelse av berørte områder og vurdering av konsekvenser, kunnskap fra tidligere gjennomførte konsekvensutredninger for anlegg i de samme områdene, innspill i høringsuttalelser til søknadene og tilgjengelig informasjon i offentlige databaser.

Departementet vurderer kunnskapsgrunnlaget i denne saken å være i samsvar med kravet i naturmangfoldloven § 8, slik det framgår av pkt. 3.4 og 3.5 i NVEs Bakgrunn for innstilling.

NVE vurderer at anleggene på land får noe negative konsekvenser for naturtyper gjennom hogst og ryddebelte. Konsekvensen øker til middels negativ dersom den utvalgte naturtypen hule eiker tar skade. For fugl, annet vilt og øvrig flora og geologisk mangfold, vil tiltakene på land ifølge NVE ikke gi særlige negative virkninger. NVE mener at legging og tildekking av sjøkabelen vil ha negative, men midlertidige konsekvenser for bunnflora- og fauna, og at konsekvensene av sjøkabelen i driftsfasen blir små. NVE anbefaler at det settes vilkår om avbøtende tiltak for å redusere virkninger av tiltaket, og vurderer blant annet på bakgrunn av det at tiltaket ikke vil komme i konflikt med bestemmelsene i naturmangfoldloven.

Departementet slutter seg til NVEs vurderinger, slik det fremgår under pkt. 4.5 (og 4.2.1.8, 4.2.3, 4.2.4, 4.3.6) og 5.3 i NVEs Bakgrunn for innstilling.

3. Ekspropriasjon

Aker BP har i medhold av oreigningslova § 2 nr. 19 søkt om tillatelse til å foreta ekspropriasjon av nødvendig grunn og rettigheter for å bygge og drive de omsøkte elektriske anleggene på land og i sjøen, herunder rettigheter for lagring, atkomst og transport. Ekspropriasjonssøknaden gjelder de anleggene og arealene som er vist i tiltakshavers søknad og omtalt i NVEs Bakgrunn for innstilling.

Det foreligger, etter NVEs vurdering, grunnlag etter oreigningslova § 2 annet ledd, jf. § 2 nr. 19, til å gi samtykke til ekspropriasjon for de anleggene tiltakshaverne har søkt om. NVE tilrår at det gis samtykke til ekspropriasjon til å bygge og drifte anleggene dersom det gis konsesjon til anleggene. NVE legger til grunn at søknad om forhåndstiltredelse ikke behandles før eventuell ekspropriasjonstillatelse er gitt og skjønn er begjært.

Tiltakshaverne skriver at de på tidlig tidspunkt har gjennomført kartlegging av berørte grunneiere. En eiendom fremstår ikke som matrikulert, og det kan oppstå problemer knyttet til eierskap til arealene. Tiltakshaverne er i dialog med sameiet.

Den anbefalte traseen berører en rekke eiendommer, og det kan være vanskelig å få en fullstendig oversikt over alle rettighetshavere som kan bli berørt. NVE mener tiltakshaverne har forsøkt å få oversikt over samtlige grunneiere/rettighetshavere, og NVE anser derfor at vilkåret for å gi samtykke til allmannastevning er oppfylt, jf. oreigningslova § 20. Det foreligger, etter NVEs vurdering, grunnlag til å gi samtykke til allmannastevning av eiendommer med uavklarte eiendomsforhold som vist i figur 30 på s.85 i NVEs Bakgrunn for innstilling.

Vurderingen av om det foreligger grunnlag for å gi samtykke til ekspropriasjon etter oreigningslova § 2 må, i likhet med konsesjonsspørsmålet, ses i sammenheng med at nettselskapene har en plikt til å tilknytte nye anlegg for uttak av elektrisk energi, jf. energiloven § 3-4. Departementet vurderer at tilknytningsløsningen som NVE har innstilt på er den mest samfunnsmessig rasjonelle, og at det er grunnlag for å gi samtykke til ekspropriasjon etter oreigningslova § 2. Departementet presiserer at samtykket til ekspropriasjon også dekker nødvendige rettigheter i sjø, herunder (men ikke begrenset til) nødvendige rettigheter knyttet til oppdrettsanlegg som berøres av den planlagte kabelleggingen.

4. Konklusjon

Aker BP gis konsesjon etter energiloven § 3-1 jf. § 1-2 og havenergilova § 3-2 for å bygge, eie og drive nødvendige elektriske anlegg for å forsyne Yggdrasil med kraft fra land, i henhold til vedlagte anleggskonsesjoner med vilkår og med følgende tilleggsvilkår:

Nytt strekpunkt under vilkår 9 om innholdet i detaljplanen:

Hvordan oppdrettsvirksomhet skal ivaretas under legging av kabelen.

Nytt vilkår 15:

15 Ny bru over Bjørnafjorden

I den videre prosjekteringen av anlegget skal det inngås avtale med Statens Vegvesen om forholdet mellom bygging og drift av kabelen og ny veibru over Bjørnafjorden. I detaljplanen, jf. vilkår 9, skal det beskrives overordnet hva som er avtalt av hensyn til den aktuelle bruforbindingen. Dersom det ved behandling av detaljplan ikke er inngått avtale med Statens Vegvesen, kan det settes ytterligere vilkår for bygging og drift av kabelanlegget i det aktuelle området omfattet av kommunedelplan for E39 med ny bru over Bjørnafjorden.

Statnett SF gis konsesjon etter energiloven § 3-1, jf. § 1-2, til bygging og drift av nødvendige tiltak i Samnanger transformatorstasjon og transmisjonsnettet i henhold til vedlagte anleggskonsesjoner med vilkår.

Aker BP gis samtykke til ekspropriasjon etter oteigningslova § 2 nr. 19 av grunn og rettigheter på land og i sjø nødvendige for bygging og drift av anleggene på land og i sjø slik det fremgår av konsesjonsvedtaket. Aker BP gis også samtykke til allmannastevning etter oteigningslova § 20.

Departementet forutsetter at Aker BP orienterer berørte grunneiere og rettighetshavere om departementets vedtak.

Departementet bemerker at myndighetene vil ta endelig stilling til kraft fra land- løsningen gjennom behandling av plan for utbygging og drift (PUD), som krever egen godkjenning av departementet.

Olje- og energidepartementets vedtak kan av parter eller andre med rettslig klageinteresse, påklages til Kongen i statsråd innen **tre uker** fra det underretning av vedtaket er kommet frem. Eventuell klage sendes Olje- og energidepartementet.

Med hilsen

Trond Ulven Ingvaldsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Per Harald Sønstelid
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Norges vassdrags- og energidirektorat

Adresseliste

Aker BP ASA

Equinor ASA

Lotos Exploration &

Production Norge AS

Statnett SF

Tidligere høringsinstanser